

ਅੰਤਿਮ ਟਿੱਪਣੀ

¹²ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿਲਵਾਨੁਸ ਦੇ ਹੱਥੀਂ ਜੇ ਮੇਰੀ ਸਮਝ ਵਿੱਚ ਸਾਡਾ ਮਾਤਬਰ ਭਾਈ ਹੈ ਥੋੜੇ ਵਿੱਚ ਲਿਖ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਾਖੀ ਦਿੱਤੀ ਭਈ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸੱਚੀ ਕਿਰਪਾ ਇਹੋ ਹੈ। ਉਹ ਦੇ ਉੱਤੇ ਤੁਸੀਂ ਖਲੋਤੇ ਰਹੋ। ¹³ਬਾਬੁਲ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੀ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਚੁਣੀ ਹੋਈ ਹੈ ਉਹ ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਮਰਕੁਸ ਤੁਹਾਡੀ ਸੁਖ ਸਾਂਦ ਪੁੱਛਦੇ ਹਨ। ¹⁴ਤੁਸੀਂ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਇੱਕ ਦੂਏ ਨੂੰ ਚੁੰਮ ਕੇ ਸੁਖ ਸਾਂਦ ਪੁੱਛੋ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਮਸੀਹ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੁੰਦੀ ਰਹੇ।

ਆਇਤ 12. ਇਹ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਨਿਸ਼ਚਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿ ਇਹ ਸਿਲਵਾਨੁਸ ਉਹੀ ਹੈ ਜੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ ਵਿਚ ਸੀਲਾਸ ਹੈ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਪੱਤ੍ਰੀਆਂ ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਸੀਲਾਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਿਲਵਾਨੁਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਤਿੰਨ ਜਗਾਵਾਂ ਤੇ (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 1:19; 1 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 1:1; 2 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 1:1) ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹੀ ਉਹ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਾਖੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਵਰਣਨ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ NIV ਦੇ ਅਨੁਵਾਦਕਾਂ ਨੇ "ਸੀਲਾਸ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਲਿਆ ਹੈ। ਨਾਮ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਲਾਤੀਨੀ ਨਾਂ ਹੈ। ਰੋਮੀ ਮਿਥਿਹਾਸ ਵਿਚ, "ਸਿਲਵਾਨੁਸ," ਜੰਗਲ ਦੇ ਕੰਢੇ ਦਾ ਦੇਵਤਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਰੋਮੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਕੇ ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਵਾਪਸ ਮੁੜ ਆਉਂਦੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਕਈ ਵਾਰ ਵਾਹੀ ਗਈ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਦੇਵਤੇ ਨੂੰ ਆਦਰ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਮੰਦਰ ਬਣਾ ਦਿੰਦੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਉੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਭੜਕੇ ਹੋਏ ਉਸ ਦੇ ਗੁੱਸੇ ਤੋਂ ਬਚ ਜਾਣਗੇ। ਰੋਮੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਂਤ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਮ "ਟ੍ਰਾਂਸਿਲਵੇਨਿਆ" ਸੀ, ਜੰਗਲ ਤੋਂ ਪਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਖੇਤਰ। ਜੇਕਰ ਸੀਲਾਸ, ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਸਾਖੀ, ਉਹੀ "ਸਿਲਵਾਨੁਸ" ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਯਹੂਦੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਰੋਮੀ ਦੇਵਤੇ ਦਾ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 15:32)। ਪਰ, ਆਧੁਨਿਕ ਰੀਤਾਂ ਦੱਸਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਧਰਮ ਨਿੰਦਾ ਸੰਬੰਧੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਮਾਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਦਾ ਨਾ ਡਾਇਨਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਮਾਂ ਦਾ ਰੋਮੀ ਦੇਵੀ ਦੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਾਸਤਾ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਮ ਇਹ ਨਾਮ ਹੈ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਖਬਰ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਇਸ ਨਾਂ ਦੀ ਵੀ ਕੋਈ ਦੇਵੀ ਹੁੰਦੀ ਵੀ ਸੀ ਕਿ ਨਹੀਂ। "ਸਿਲਵਾਨੁਸ" ਨਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਨਬੀ ਦੀ ਯਹੂਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਅਣਜਾਣਪੁਣੇ ਵਿਚ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ ਜਿਵੇਂ ਆਧੁਨਿਕ ਮਾਂ ਦੇ

ਦੁਆਰਾ ਡਾਇਨਾ ਨਾਮ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਕਲਪੀ ਤੌਰ ਤੇ, "ਸਿਲਵਾਨੁਸ" ਇੱਕ ਗੈਰ-ਯਹੂਦੀ ਪਿਤਾ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਨੇ ਇੱਕ ਯਹੂਦੀ ਇਸਤਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਨਬੀ ਦੀ ਮਾਂ ਯਹੂਦਣ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਇੱਕ ਯਹੂਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੋਚਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ "ਸਿਲਵਾਨੁਸ" ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ ਵਾਲਾ ਸੀਲਾਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਕੋਈ ਹੋਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਰੋਮੀ ਦੇਵਤੇ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਵੇਨ ਏ. ਗਰੂਡਮ ਨੇ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਮਾਮਲਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਪੂਰਵ ਸਰਗ ੬:੧੬ (ਦੀਆ) ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਸਿਲਵਾਨੁਸ ਪੱਤ੍ਰੀ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਉਹ ਲਿਖਾਰੀ ਜਿਸ ਨੇ ਪਤਰਸ ਦੀਆਂ ਪੱਤ੍ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੌਕਿਆਂ ਤੇ ਫਿਰ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਲੇਖਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅੱਖਰ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਪੱਤ੍ਰੀ ਦੇ ਲੈ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦੇਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਸੀ।^੨ ਉਸ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਔਖਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਪੱਤ੍ਰੀ ਦੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ੈਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਲੇਖਾ ਦੀ ਲੋੜ ਦੇ ਨਾਲ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਗਰੂਡਮ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪਤਰਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੇਂਡੂ ਮਛਵਾਰਾ ਸਮਝ ਕੇ ਜਿਸ ਨੇ ਮਾੜੀ-ਮੇਟੀ ਰਸਮੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ, ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਗਲਤ ਹੈ।^੩ ਸ਼ਾਇਦ, 2 ਪਤਰਸ ਦੀ ਯੂਨਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸ਼ੈਲੀ ਇਸ ਪੱਤ੍ਰੀ ਨਾਲੋਂ ਕਾਫੀ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਕੀ ਪਤਰਸ ਨੇ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਪੱਤ੍ਰੀਆਂ ਖੁਦ ਲਿਖੀਆਂ ਸਨ? ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਭਾਵੇਂ ਪਤਰਸ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮੱਛੀਆਂ ਫੜਣ ਵਾਲੇ ਸਾਥੀ ਕਾਫੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸਾਧਨ ਸਨ, ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਤਰਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 4:13 ਵਿਚਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਸਿਲਵਾਨੁਸ ਪਤਰਸ ਦੇ ਲਿਖਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਪੱਤ੍ਰੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ, ਤਾਂ ਜਾਹਿਰ ਤੌਰ ਤੇ ਕੋਈ ਤਾਂ ਸੀ। ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਅਯੋਗ ਹੈ ਕਿ "ਸਿਲਵਾਨੁਸ" ਲਿਖਾਰੀ ਅਤੇ ਲੈ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਸੀ।

ਰਸੂਲ ਨੇ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਥੋੜੇ ਵਿਚ ਲਿਖ ਕੇ **ਉਪਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਾਖੀ ਦਿੱਤੀ ਭਈ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸੱਚੀ ਕਿਰਪਾ ਇਹੋ ਹੈ।** ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਤਾਗੀਦ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਲਗਾਤਾਰ ਉਸ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਕਾਇਮ ਰਹਿਣ ਜਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਤਰਸ ਦੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ ਪੂਰੀ ਪੱਤ੍ਰੀ ਦੇ ਵਿਚ ਪਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਵਿੱਰਤਰਤਾ ਦੇ ਲਈ (1:14, 15), ਅਧੀਨਗੀ ਲਈ (2:13, 18; 3:1; 5:5), ਨੀਵਿਆਂ ਹੋਣ ਦੇ ਲਈ (5:6), ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨੈਤਿਕ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਵਿਹਾਰਾਂ ਦੇ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ।

ਦੂਸਰਾ ਸ਼ਬਦ, "ਸਾਖੀ," ਖਾਸ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੇ ਲਈ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਯੋਗਿਕ ਸ਼ਬਦ ἐπιμαρτυρέω (ਏਪੀਮਾਰਚਿਓ) ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਹੀ ਸ਼ਬਦ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ 5:1 ਵਿਚ "ਗਵਾਹ" ਹੈ। ਗਵਾਹ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸ਼ਾਇਦ ਪਤਰਸ ਦੀ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਚੋਣ ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਸੂਖਮ ਯਾਦ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਨਿਜੀ, ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ 5:1 ਵਿਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ 2:23, 24 ਵਿਚ ਵੀ, ਪਤਰਸ ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਬੋਲਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਿਆ ਜੋ ਉਹ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਲ

ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦੇ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ ਮਰਦੇ ਹੋਏ ਵੇਖਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਕੇ, ਉਹ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਜੀ ਉੱਠਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵੀ ਗਵਾਹ ਸੀ। ਪਤਰਸ ਸਿਰਫ ਭਾਈ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਇੱਕ ਗਵਾਹ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੀ, ਪਤਰਸ ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਹੈ, “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਸੱਚੀ ਕਿਰਪਾ ਇਹੋ ਹੈ।” ਨਾਸਰਤ ਦੇ ਯਿਸੂ ਵਿਚ, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਅਪਾਰ ਧਨ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਅਮਰ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਰੈਡਿਟ ਸਿਰਫ ਪਾਪ ਸੀ। ਯਿਸੂ ਵਿਚ, ਉਸ ਨੇ ਸਿਰਫ ਅਨੰਤ ਜੀਵਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪਰਗਟਾਵੇ ਵਿਚ ਮਾਫੀ ਅਤੇ ਆਸ ਨੂੰ ਹੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਅਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਜੀਵਨ ਗੁਜ਼ਾਰਣ ਦਾ ਰਾਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਜੇ ਉਸ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਨੇ “ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ” ਮੌਜੂਦ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਦਾ ਧਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਈ “ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ” ਪਰਗਟ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਅਨੰਤ ਮਹਿਮਾ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਰਸੂਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਆਖਰੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਜੋੜਿਆ: **ਉਸ ਦੇ ਉੱਤੇ ਖਲੋਤੇ ਰਹੋ!** “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਸੱਚੀ ਕਿਰਪਾ ਇਹੋ ਹੈ” ਜਿਸ ਵਿਚ ਪਤਰਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਖੜੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਗੈਰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਪਰੀਖਿਆਵਾਂ, ਨਾਲ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਭੈਣ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਹਾਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਿਰਾਸ਼ਾ, ਅਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਪਾਪ ਦੀ ਇੱਛਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਅਸਥਿਰ ਕਰਦੀ ਅਤੇ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਾਪ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੇ ਲਈ ਅਤੇ ਮਸੀਹ ਵਿਚ “ਖਲੋਤੇ ਰਹਿਣ” ਲਈ ਖੁਦ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਣਗਿਣਤ ਆਤਮਾਵਾਂ ਜੋ ਬਪਤਿਸਮੇ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਪਹਿਨ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਨੰਦ ਅਤੇ ਆਸ ਵਿਚ ਭਾਗੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਜਾਂ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਉਸੇ ਪੁਰਾਣੇ ਜੀਵਨ ਢੰਗ ਵਿਚ ਮੁੜ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਉਹ ਨਿਕਲੀਆਂ ਸਨ (2 ਪਤਰਸ 2:20)।

ਆਇਤ 13. ਪਤਰਸ ਨੇ ਇੱਕ ਅਸਪੱਸ਼ਟ ਵਾਕ ਦੇ ਨਾਲ ਪੱਤੀ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਵਾਕ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, “ਬਾਬੁਲ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੀ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਦੀ ਚੁਠੀ ਹੋਈ ਹੈ . . . ਤੁਹਾਡੀ ਸੁਖ ਸਾਂਦ ਪੁੱਛਦੇ ਹਨ।” ਸ਼ਬਦ “ਦਾ” (ἡ, ἡ) ਇੱਕ ਯੂਨਾਨੀ ਲੇਖ ਹੈ ਜੋ ਇਸਤਰੀ ਲਿੰਗ ਨਾਂਵ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਪ੍ਰਸੰਗਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ “ਬਾਬੁਲ ਦੀ ਇਸਤਰੀ” ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉੱਥੇ ਪਤਰਸ ਦੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਇਸਤਰੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਪਾਠਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣਦੇ ਹੋਣ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਸਮੀਕਰਨ ਉਸ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੋਵੇ। “ਕਲੀਸੀਆ” ਦੇ ਲਈ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ (ἐκκλησία, ਏਕਲੀਸੀਆ) ਇੱਕ ਇਸਤਰੀ ਲਿੰਗ ਨਾਂਵ ਹੈ, ਅਤੇ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਲਾੜੀ ਜਾਂ ਮਸੀਹ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੀਤੀ। ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਤਰਸ ਬਾਬੁਲ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਰ, NASB ਅਨੁਵਾਦ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਲਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ **ਉਹ ਜੋ ਬਾਬੁਲ ਵਿਚ ਹੈ।** KJV ਦੇ ਅਨੁਵਾਦਕ ਉਸ ਵਾਕ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨ ਵਿਚ ਹੋਰ ਵੀ ਦਲੇਰ ਸਨ “ਉਹ ਕਲੀਸੀਆ ਜੋ ਬਾਬੁਲ ਵਿਚ ਹੈ,” ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹਨ “ਕਲੀਸੀਆ ਜੋ ਹੈ” ਨੂੰ ਤਿਰਛਾ

ਰੱਖਿਆ ਹੈ। NRSV ਵਿਚ ਹੈ “ਬਾਬੁਲ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੀ ਭੈਣ ਕਲੀਸੀਆ।”

ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਪਤਰਸ ਉਸ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਸਲਾਮਾਂ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਆਪ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਵੀ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ “ਬਾਬੁਲ” ਤੋਂ ਉਸ ਦਾ ਅਰਥ ਕੀ ਸੀ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਅਰਥ ਤੋਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਆਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਨਾਮ ਬਾਬੁਲ ਦੇ ਅਸਲੀ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ “ਯਰੂਸਲਮ” ਨਾਮ ਇਸ ਨਾਮ ਵਾਲੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ, ਕਈ ਵਾਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਰੂਪਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ – ਉਹ ਉਸ ਨਾਲ ਅਰਥ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਸਾਬਦਿਕ ਅਰਥ ਤੋਂ ਦੂਰ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਸੰਗ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਦੋਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਰੂਪਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਅਤੇ ਕਦੋਂ ਇੱਕ ਸਾਬਦਿਕ ਅਰਥ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਸੁਝਾਅ ਦੇ ਲਈ ਚੰਗੇ ਕਾਰਨ ਹਨ ਕਿ ਪਤਰਸ ਨੇ “ਬਾਬੁਲ” ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਰੋਮ ਦੇ ਰੂਪਕ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੀਤਾ (ਵੇਖੋ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ, ਸਫੇ 14-15)।

ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪਤਰਸ ਰੂਪਕ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਜ਼ਰੂਰ ਪੁੱਛਾਂਗੇ, “ਜਦੋਂ ਉਹ ‘ਬਾਬੁਲ’ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਰੋਮ ਦੇ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਰੋਮ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਕੀ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ?” ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੇ ਬਾਬੁਲ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਲਈ, ਇਹ ਨਾਮ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਹੈਕਲ, ਅਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਢਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਾਬੁਲ ਨੇ ਯਰੂਸਲਮ ਨੂੰ ਉਜਾੜ ਭੂਮੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਉਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਾਬੁਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਕੜਵਾਹਟ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਜ਼ਬੂਰ ਲਿਖਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, “ਹੇ ਬਾਬੁਲ ਦੀਏ ਘੀਏ, ਜਿਹੜੀ ਉੱਜੜਨ ਵਾਲੀ ਹੈ, ਧੰਨ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਬਦਲਾ ਦੇਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਤੈਂ ਸਾਨੂੰ ਬਦਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਧੰਨ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਤੇਰੇ ਬਾਲਕ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਚਟਾਨ ਉੱਤੇ ਪਟਕ ਦੇਵੇ” (ਜ਼ਬੂਰਾਂ ਦੀ ਪੈਥੀ 137:8, 9)। ਜ਼ਾਹਿਰ ਤੌਰ ਤੇ ਪਤਰਸ ਨੇ ਰੋਮ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਵੀ ਉਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੋਚਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ “ਬਾਬੁਲ” ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਦੇ ਸਰੋਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸੋਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਥੇ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ ਜੋ “ਬਾਬੁਲ” ਦੀ ਰੋਮ ਦੇ ਨਾਲ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ, ਕੀ ਪਤਰਸ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਸਹੇ ਜਾ ਰਹੇ ਅੱਤਿਆਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੁੱਖਾਂ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਨਾਲ ਰੋਮ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ? ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਮਰਾਟ ਨੇ 60 ਦੇ ਦਸ਼ਕ ਦੇ ਮੱਧ ਵਿਚ ਮਸੀਹੀ ਧਰਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਸਮਾਜ ਵਿਆਪਕ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਪਤਰਸ ਨੇ ਇਹ ਪੱਤ੍ਰੀ ਲਿਖੀ ਸੀ, ਇਹ ਅਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਰੋਮੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਤਰਸਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਯਤਨ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਰੋਮੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਤਿਆਚਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਹੋਰ ਵੱਧ ਕੇ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪਤਰਸ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੇ ਸਹੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਆਧੁਨਿਕ ਅਧਿਐਨ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਦੂਸਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਰੋਮ ਦੀ “ਬਾਬੁਲ” ਦੇ ਨਾਲ ਪਹਿਚਾਣ ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਸੀ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਮਸੀਹੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰੋਮੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਦੇ

ਵੱਲ ਹੀ ਝੁਕੇ ਹਨ। ਰੋਮੀ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਮਰਾਜ ਤੇ ਸ਼ਾਸਨ ਕਰਦੇ ਸਨ ਉਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਉਹ ਕੀ ਸੋਚਦੇ ਸਨ? ਕੀ ਇਹ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਸੀ, ਜਾਂ ਕੀ ਉੱਥੇ ਕੋਈ ਅਦੇਖਿਆ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ ਜੋ ਰੋਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਧਰਮ-ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ, ਕਾਮੁਕ ਬੁਰਾਈ ਦੇ ਇੱਕ ਸੋਤੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵੇਖਦਾ ਹੈ? ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਵਿਚ, “ਬਾਬੁਲ” ਸਿਰਫ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸ਼ਹਿਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਸ਼ਹਿਰ ਕਾਮ-ਵਾਸਨਾ ਅਤੇ ਮੂਰਤੀਪੂਜਾ ਦਾ ਵੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਕ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਮਸੀਹੀਆਂ ਕੋਲ ਰੋਮ ਦੀ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਝਲਕ ਸੀ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਵਿਆਪਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਜਾਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਨਵੇਂ ਧਰਮ ਨੂੰ ਤੁੱਛ ਮਸੜਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਰੋਮੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਨਵੇਂ ਧਰਮ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਕਾਰਕ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਨਾਲ ਦਿਲਚਸਪ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ 2:13-17 ਨਾਲ ਮਿਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 5:13 ਦਾ “ਬਾਬੁਲ” “ਹਰ ਮਾਨਵ ਸੰਸਥਾ ਦੇ” ਦਾਇਰੇ ਵਿਚ ਡਿੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (2:13) ਭਾਵੇਂ ਦੋਵੇਂ ਸਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕੀ ਹੋਣਾ ਸੀ ਜੇਕਰ ਪਤਰਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੁੰਦਾ, “ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਲਈ ਬਾਬੁਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋ ਜਾਓ”? ਜਦੋਂ ਪਤਰਸ ਨੇ ਰੋਮ ਨੂੰ “ਬਾਬੁਲ” ਕਿਹਾ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨਾਕਾਰਾਤਮਕ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤ ਕੀਤਾ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਮਸੀਹੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਮਸੀਹੀ ਆਦਰਸ਼ ਉੱਤੇ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਨੈਤਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਨਾਕਾਰਾਤਮਕ ਨਿਆਂ ਰੋਮੀ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਇਸਾਈ ਧਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਰੋਮੀ ਜਵਾਬ ਦਾ ਇੱਕ ਕਾਰਕ ਸੀ।

ਪਤਰਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ “ਚੁਣੇ ਹੋਏ” ਕਹਿ ਕੇ ਸ਼ੁਰੂ ਇਸ ਪੱਤ੍ਰੀ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਅੰਤ ਵਿਚ, ਉਹੀ ਸ਼ਬਦ ਯੋਗ ਹੈ। ਬਾਬੁਲ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਚੁਣੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਵਾਂਗ, ਪਤਰਸ ਨੇ ਵੀ ਉਸ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜੋ ਪੂਰਵ ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਇਸਰਾਈਲ ਤੋਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਨਵੇਂ ਇਸਰਾਈਲ ਦੇ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲੋਕ ਜਦੋਂ ਕਦੀ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ **ਸਲਾਮਾਂ** ਭੇਜਦੇ ਹਨ। ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਨਸਲੀ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਸਾਂਝੇ ਕਾਰਨ ਦੇ ਲਈ ਸਾਰੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਹੋਵੇ।

ਜੇ ਲੋਕ ਪਤਰਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਸਨ, ਇਹ ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਉਸ ਨੇ **ਮਰਕੁਸ** ਨੂੰ ਚੁਣ ਲਿਆ ਜਿਸ ਨੇ “ਸਲਾਮਾਂ” ਵੀ ਭੇਜੀਆਂ ਸਨ। ਭਾਵੇਂ “ਮਰਕੁਸ” ਇੱਕ ਆਮ ਰੋਮੀ ਨਾਮ ਸੀ, ਇਸ ਗੱਲ ਵਿਚ ਥੋੜਾ ਜਿਹਾ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਲੇਖਕ ਵੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਮ ਇਸ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ, ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਨਿਯਮਿਤ ਰੂਪ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਮਾਤਾ ਮਰੀਅਮ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਇਕੱਠੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 12:12)। ਮਰਕੁਸ ਪਹਿਲੀ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਚਚੇਰੇ ਭਰਾ ਬਰਨਬਾਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ (ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 4:10), ਪਰ ਇਹ ਯਾਤਰਾ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਹ ਵਾਪਸ ਮੁੜ ਗਿਆ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 13:13)। ਪੌਲੁਸ ਅਤੇ ਪਤਰਸ ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਬਹੁਤ ਥੋੜੇ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ, ਮਰਕੁਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਸੇਵਕ

ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੇਖਣਾ ਬਹੁਤ ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਹੈ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:11)। ਪਤਰਸ ਨੇ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਮੇਰਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕਿਹਾ।

ਆਇਤ 14. ਮਸੀਹੀ ਭਾਈਚਾਰਾ ਯਿਸੂ ਦੁਆਰਾ ਬੋਲੇ ਗਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਸੀ: “ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੇਮ ਰੱਖੋ ਤਾਂ ਇਸੇ ਤੋਂ ਸਭ ਜਾਣਨਗੇ ਭਈ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਚੇਲੇ ਹੋ” (ਯੂਹੰਨਾ 13:35)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਗੈਰ-ਯਹੂਦੀ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਸਹਿਯੋਗ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋ ਉਹ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਖਾਉਂਦੇ ਸਨ, ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਪਤਰਸ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਆਪਣੀ ਪੱਤ੍ਰੀ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, **ਤੁਸੀਂ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਇੱਕ ਦੂਏ ਨੂੰ ਚੁੰਮ ਕੇ ਸੁਖ ਸਾਂਦ ਪੁੱਛੋ**। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਈ ਵਾਰ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਪੱਤ੍ਰੀ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਸੀ (ਰੋਮੀਆਂ 16:16; 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 16:20; 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 13:12; 1 ਥੰਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 5:26)।

ਵਚਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਆਧੁਨਿਕ ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਨਾ ਕੇਵਲ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਇਸ ਪੁਰਾਤਨ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੀ ਅਸਲੀ ਇਤਹਾਸਕ ਅਤੇ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਸੈਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਕੋਈ ਸਦੀਆਂ ਤੇ ਪੁੱਲ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਜੀਵਨ ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਤਰਸ ਅਤੇ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ “ਇੱਕ ਦੂਏ ਨੂੰ ਚੁੰਮ ਕੇ ਸੁਖ ਸਾਂਦ ਪੁੱਛੋ” ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਮਸੀਹੀ ਇਸ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਲੋੜ ਨੂੰ ਮਸੀਹੀ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਦਕਿ ਹੁਕਮ ਇੰਨਾ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਜਿਵੇਂ “ਤੇਬਾ ਕਰੋ, ਅਤੇ . . . ਬਪਤਿਸਮਾ ਲਵੋ . . . ਪਾਪਾਂ ਦੀ ਮਾਫੀ ਦੇ ਲਈ” (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 2:38)। ਪਹਿਲੀ ਸਦੀ ਵਿਚ ਜੋ ਸਮਾਜਿਕ ਰਿਵਾਜ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਸ਼ਾਸਨ ਕਰਦੇ ਸਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਦੁਆਰਾ “ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਚੁੰਮ ਕੇ” ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਖਾਰਿਜ ਕਰ ਦੇਣਾ ਆਮ ਗੱਲ ਸੀ। ਕਈ ਲੋਕ ਤਰਕ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਿਵਾਜ ਸਧਾਰਣ ਸਲਾਮ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਤਹਿ ਦਿਲ ਦੇ ਨਾਲ ਹੱਥ ਮਿਲਾਉਣਾ, ਉਸ ਨੂੰ “ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਚੁੰਮੇ” ਦੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਮਹੱਤਵ ਪੂਰਣ ਗੱਲ, ਨਿੱਘਾ ਸਲਾਮ ਹੈ।

ਤਰਕ ਅਰਥ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਇੱਕ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾਲ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਮਾਜਿਕ ਰਿਵਾਜ ਜੋ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੇ ਮਸੀਹੀਆਂ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਹੋਏ ਹੁਕਮ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਇਹ ਨਿਯਮ ਕਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜਟਿਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਹਰ ਹੁਕਮ ਲੈ ਕੇ ਆਧੁਨਿਕ ਮਸੀਹੀ ਜੀਵਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਕੁਝ ਹੁਕਮ ਵਿਸ਼ਵ-ਵਿਆਪੀ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਸ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ ਉਹ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਉਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਖਾਸ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਹੋਰ ਹੁਕਮ ਉਸ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਗੂੜ੍ਹ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਕੁਝ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਸੂਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਖਾਸ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਵਿਚ ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਖਾਸ ਰਿਵਾਜ ਵੱਖਰੇ ਵੱਖਰੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਹੱਥ ਮਿਲਾਉਣਾ ਜਾਂ ਇੱਕ “ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਚੁੰਮਾ” ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਰਸੂਲ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਸ਼ਬਦ ਅਸੀਸ ਦੇਣ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼ੈਲੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, **ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਮਸੀਹ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੁੰਦੀ ਰਹੇ।** ਪਤਰਸ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦਾ ਉੱਚਤਮ ਮੁੱਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ “ਮਸੀਹ ਵਿਚ” ਹੋਣਾ ਹੈ। “ਮਸੀਹ ਵਿਚ” ਵਿਚ ਹੋਣ ਦਾ ਅਰਥ ਸੀ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਮੂਦਾਇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋਣਾ; ਇਹ ਸੀ ਉਸ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਇਹ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਏ ਹੋਏ ਹੋਣਾ ਸੀ, ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਜਿਸ ਦੇ ਪਾਪ ਲੇਲੇ ਦੇ ਲਹੂ ਦੇ ਨਾਲ ਧੋ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੋਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਆਸ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿਚ ਸਾਂਝੀ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਪਤਰਸ ਨੇ “ਸ਼ਾਂਤੀ,” ਤੰਦਰੁਸਤੀ, ਚੰਗੀ ਸਿਹਤ, ਅਤੇ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਨਾਲ ਸਦਭਾਵਨਾ ਦੀ ਕਾਮਨਾ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਲੋਕ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਸਾਰੀ ਗੜਬੜੀ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਦੀ ਗੁਜ਼ਰਨਗੇ ਅਤੇ ਮਸੀਹ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਦੇ ਪਰਗਟ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਰਾਮ ਪਾਉਣਗੇ।

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹NIV ਅਨੁਵਾਦ ਵਿਚ ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਪਾਤਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮਾਂ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਹੀ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਇੱਕ ਫਰਕ ਰੱਖਣ ਦੇ ਲਈ ਕੋਈ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਕਾਰਨ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਲਈ ਇਬਰਾਨੀ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਲਿਪੀ-ਅੰਤਰਣ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਾਮਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਜਿਉਂ ਦੇ ਤਿਉਂ ਹੀ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਹ ਪਾਤਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਈ ਨਾਮ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ, ਕੇਫ਼ਾਸ, ਪਤਰਸ, ਸ਼ਮੂਊਨ, ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਇੱਕੋ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਕਿ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਪਾਠਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸਾਨੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪਛਾਣ ਸਕਣ। ²ਵੇਨ. ਏ. ਗਰੂਡਮ, *ਦੀ ਫ੍ਰਸਟ ਅਪਿਸਟਲ ਆਫ ਪੀਟਰ: ਐਨ ਇੰਟ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨ ਔਡ ਕਮੈਂਟਰੀ*, ਟਿੰਡਲ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਕਮੈਂਟਰੀਜ਼, ਜਿਲਦ 17 (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸੀਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਅਰਡਮੰਸ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, 1988), 23-24. ³ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ, 25-31.